

V Bruseli 6. marca 2024
(OR. en)

7315/24

Medziinštitucionálny spis:
2024/0050(NLE)

IXIM 79
ENFOPOL 110
JAIEX 21
AVIATION 51
CDN 1

SPRIEVODNÁ POZNÁMKA

Od:	Martine DEPREZOVÁ, riaditeľka, v zastúpení generálnej tajomníčky Európskej komisie
Dátum doručenia:	4. marca 2024
Komu:	Thérèse BLANCHETOVÁ, generálna tajomníčka Rady Európskej únie
Č. dok. Kom.:	COM(2024) 94 final
Predmet:	Návrh ROZHODNUTIA RADY o podpise, v mene Európskej únie, Dohody medzi Kanadou a Európskou úniou o prenose a spracúvaní údajov zo záznamov o cestujúcich (PNR)

Delegáciám v prílohe zasielame dokument COM(2024) 94 final.

Príloha: COM(2024) 94 final

EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 4. 3. 2024
COM(2024) 94 final

2024/0050 (NLE)

Návrh

ROZHODNUTIE RADY

**o podpise, v mene Európskej únie, Dohody medzi Kanadou a Európskou úniou
o prenose a spracúvaní údajov zo záznamov o cestujúcich (PNR)**

DÔVODOVÁ SPRÁVA

Tento návrh sa týka podpisu Dohody medzi Kanadou a Európskou úniou o prenose a spracúvaní údajov zo záznamov o cestujúcich (PNR) (ďalej len „dohoda“).

1. KONTEXT NÁVRHU

Údaje zo záznamov o cestujúcich (PNR) sú informácie poskytované cestujúcimi a zhromažďované a uchovávané v rezervačných systémoch leteckých dopravcov a v ich systémoch kontroly pri odlete na ich obchodné účely. Obsah údajov z PNR sa líši v závislosti od informácií poskytnutých počas rezervácie a odbavenia a môže zahŕňať napríklad dátumy cesty a celú trasu cesty cestujúceho alebo skupiny cestujúcich, ktorí cestujú spolu, kontaktné údaje, ako sú adresa a telefónne číslo, informácie o platbe, číslo sedadla a informácie o batožine.

Zhromažďovanie a analýza údajov z PNR môžu príslušným orgánom poskytnúť dôležité informácie, ktoré im umožnia odhaliť podozrivé vzorce cestovania a identifikovať osoby, ktoré sú spojené so zločincami a teroristami, a to najmä tie, ktoré orgány presadzovania práva predtým nepoznali. Preto sa spracúvanie údajov z PNR stalo všeobecne používaným nástrojom presadzovania práva v EÚ aj mimo nej, ktorý slúži na odhaľovanie terorizmu a iných foriem závažnej trestnej činnosti, ako sú trestné činy súvisiace s drogami, obchodovanie s ľuďmi a sexuálne vykorisťovanie detí, a na predchádzanie páchaniu takejto trestnej činnosti. Takisto sa ukázalo, že predstavuje dôležitý zdroj informácií, ktoré pomáhajú pri vyšetrowaní a stíhaní prípadov, v ktorých došlo k takémuto protiprávnemu konaniu¹.

V kanadských právnych predpisoch sa vyžaduje, aby leteckí dopravcovia prevádzkujúci lety osobnej leteckej dopravy do Kanady poskytovali Kanadskému úradu pohraničnej služby (ďalej len „CBSA“) údaje z PNR pred príchodom cestujúcich do Kanady, a to v rozsahu, v akom sú tieto údaje zhromaždené a obsiahnuté v automatizovaných rezervačných systémoch leteckých dopravcov a v ich systémoch kontroly pri odlete v rámci ich bežného fungovania. Cieľom týchto právnych predpisov je výrazne posilniť schopnosť CBSA efektívne a účinne vopred posúdiť riziko, ktoré môžu predstavovať cestujúci, a uľahčiť cestovanie *bona fide*, čím sa zvýši bezpečnosť Kanady, pokiaľ ide o boj proti terorizmu a inej závažnej nadnárodnej trestnej činnosti.

Európska únia spolupracuje s Kanadou v boji proti terorizmu a inej závažnej nadnárodnej trestnej činnosti a považuje prenos údajov z PNR do Kanady za prostriedok, ktorým sa posilní medzinárodná spolupráca v oblasti presadzovania práva.

Na tento účel podpísalo v roku 2005 Európske spoločenstvo dohodu s Kanadou o prenose a spracúvaní údajov z PNR². Dohoda nadobudla platnosť 22. marca 2006 a bola založená na i) súbore záväzkov, ktoré prijal CBSA, pokiaľ ide o spôsob spracúvania údajov z PNR, a ii) na rozhodnutí o primeranosti vydanom Európskou komisiou, podľa ktorého záväzky CBSA zaistovali primeranú ochranu osobných údajov.³ Platnosť záväzkov CBSA a rozhodnutia o primeranosti uplynula 22. septembra 2009.

Odvtedy, počas tohto prechodného obdobia, prevzali zodpovednosť za zabezpečenie pokračovania prenosu údajov z PNR do Kanady členské štáty, zatiaľ čo CBSA potvrdil členským štátom, predsedníctvu Rady a Komisii, že bude pokračovať v plnení svojich

¹ Pozri aj správu Komisie Európskemu parlamentu a Rade o preskúmaní smernice (EÚ) 2016/681 o využívaní údajov zo záznamov o cestujúcich (PNR) na účely prevencie, odhaľovania, vyšetrowania a stíhania teroristických trestných činov a závažnej trestnej činnosti [COM(2020) 305 final (24.7.2020)].

² Ú. v. EÚ L 82, 21.3.2006, s. 15.

³ Ú. v. EÚ L 91, 29.3.2006, s. 49 – 60.

záväzkov počas tak dlhého prechodného obdobia, ktoré bude potrebné na rokovanie o dlhodobej dohode medzi EÚ a Kanadou a na jej uzavretie.

V roku 2010 začala Európska únia rokovania s Kanadou s cieľom uzavrieť novú dohodu, ktorou by sa stanovili podmienky a rámec, na základe ktorých by leteckí dopravcovia mohli prenášať CBSA údaje z PNR o cestujúcich z letov medzi EÚ a Kanadou. Nový návrh dohody s Kanadou bol podpísaný 25. júna 2014 a Rada ho v júli 2014 predložila Európskemu parlamentu na odsúhlasenie. Európsky parlament 30. januára 2015 požiadal Súdny dvor o stanovisko k tomu, či je pripravovaná dohoda o PNR s Kanadou zlučiteľná so zmluvami a Chartou základných práv Európskej únie.

Súdny dvor vydal 26. júla 2017 stanovisko 1/15⁴ a uviedol, že plánovanú dohodu o PNR medzi Kanadou a EÚ nemožno v jej danej podobe uzavrieť, pretože viaceré z jej ustanovení sú nezlučiteľné so základnými právami uznanými EÚ, najmä s právom na ochranu údajov a rešpektovanie súkromného života. Súdny dvor tiež rozhodol, že právnym základom takejto dohody by mala byť kombinácia článku 87 ods. 2 písm. a) ZFEÚ a článku 16 ods. 2 ZFEÚ.

Po vydaní tohto stanoviska začali EÚ a Kanada nové rokovania s cieľom podpísať novú dohodu, ktorá by zodpovedala požiadavkám Súdneho dvora. Rokovania s Kanadou sa začali 20. júna 2018 a v súlade so smernicami na rokovania sa zamerali na aspekty, ktoré bolo potrebné riešiť v nadväznosti na uvedené stanovisko.

Po poslednom siedmom kole rokovaní, ktoré sa konalo 4. júla 2023, dosiahli vyjednávači 11. októbra 2023 predbežnú dohodu. Hlavní vyjednávači parafovali návrh znenia dohody 27. novembra 2023.

Spoluzákonodarcovia boli pravidelne informovaní a konzultovaní vo všetkých fázach rokovaní, najmä podávaním správ príslušnej pracovnej skupine Rady a výboru Európskeho parlamentu LIBE. Pred parafovaním dohody bol poskytnutý aj konečný návrh znenia dohody.

• **Súlad s existujúcimi ustanoveniami v tejto oblasti politiky**

Komisia najprv v oznámení z roku 2003 o koncepcii EÚ týkajúcej sa prenosu údajov z PNR z EÚ do tretích krajín⁵ vymedzila hlavné smery svojej vonkajšej politiky EÚ v oblasti PNR, ktoré boli preskúmané v oznámení prijatom v roku 2010⁶.

V súčasnosti platia tri medzinárodné dohody medzi EÚ a tretími krajinami, ktoré sa týkajú prenosu a spracúvania údajov z PNR pochádzajúcich z EÚ, a to sú dohody s Austráliou⁷, so Spojenými štátmi americkými (2012)⁸ a Spojeným kráľovstvom (2020)⁹. Okrem rokovaní s Kanadou je Komisia poverená rokovať o dohodách o PNR s Mexikom a Japonskom a v septembri 2023 odporučila aj začatie rokovaní s Nórskom¹⁰, Islandom¹¹ a Švajčiarskom¹².

Európsky parlament a Rada Európskej únie prijali v roku 2016 smernicu (EÚ) 2016/681 o využívaní údajov zo záznamov o cestujúcich (PNR) na účely prevencie, odhaľovania, vyšetrovania a stíhania teroristických trestných činov a závažnej trestnej činnosti (ďalej len

⁴ ECLI:EU:C:2017:592.

⁵ KOM(2003) 826 final.

⁶ KOM(2010) 492 final (21.9.2010).

⁷ Ú. v. EÚ L 186, 14.7.2012, s. 4 – 16.

⁸ Ú. v. EÚ L 215, 11.8.2012, s. 5 – 14.

⁹ Ú. v. EÚ L 149, 30.4.2021, s. 710 – 735.

¹⁰ COM(2023) 507 final.

¹¹ COM(2023) 508 final.

¹² COM(2023) 509 final.

„smernica o PNR“¹³. Touto smernicou sa upravuje prenos a spracúvanie údajov z PNR v Európskej únii a stanovujú sa dôležité záruky ochrany základných práv, najmä práva na súkromie a práva na ochranu osobných údajov. Súdny dvor EÚ vo svojom rozsudku vo veci C-817/19 z júna 2022 potvrdil platnosť tejto smernice vzhľadom na Chartu základných práv EÚ a zmluvy Únie¹⁴.

Na medzinárodnej úrovni začal čoraz väčší počet tretích krajín rozvíjať svoje kapacity zhromažďovať údaje z PNR od leteckých dopravcov. Tento trend ešte viac posilnili rezolúcie prijaté Bezpečnostnou radou Organizácie Spojených národov (v rokoch 2017 a 2019), v ktorých sa od všetkých štátov vyžaduje, aby rozvíjali kapacity zhromažďovať a využívať údaje z PNR¹⁵, a na základe ktorých Medzinárodná organizácia civilného letectva (ICAO) prijala v roku 2020 štandardy a odporúčania týkajúce sa PNR prostredníctvom pozmeňovacieho návrhu č. 28 prílohy 9 k Chicagskému dohovoru, ktorý nadobudol platnosť vo februári 2021.¹⁶

V pozícii Únie stanovenej rozhodnutím Rady (EÚ) 2021/121 sa vítajú štandardy a odporúčania ICAO týkajúce sa PNR, v ktorých sa stanovujú ambiciózne záruky ochrany údajov, čím sa umožňuje významný pokrok na medzinárodnej úrovni. Zároveň sa v tomto rozhodnutí Rady prostredníctvom požiadavky, aby členské štáty zaregistrovali odchýlky, dospelo k záveru, že požiadavky vyplývajúce z práva Únie (vrátane príslušnej judikatúry) sú prísnejšie ako niektoré štandardy ICAO a že prenosi z EÚ do tretích krajín si vyžadujú právny základ stanovujúci jasné a presné pravidlá a záruky v súvislosti s využívaním údajov z PNR príslušnými orgánmi tretej krajiny¹⁷. Vzhľadom na to Komisia na výzvu Rady¹⁸ začala považovať preukázanie súladu so štandardmi ICAO týkajúcimi sa PNR za dôležitý prvok, ktorý je nutné zohľadniť pri začatí dialógu o PNR s akoukoľvek treťou krajinou.

2. PRÁVNY ZÁKLAD A PROPORCIONALITA

• Právny základ

V článku 218 ods. 5 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ) sa stanovujú rozhodnutia „*poverujúce na podpis dohody a v prípade potreby jej predbežné vykonávanie pred nadobudnutím jej platnosti*“. Keďže cieľom návrhu je dostať poverenie na podpis dohody, procesnoprávnym základom je článok 218 ods. 5 ZFEÚ. Návrh má dva hlavné ciele či komponenty, jeden sa týka potreby zaistenia verejnej bezpečnosti prostredníctvom prenosu

¹³ Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/681 z 27. apríla 2016 o využívaní údajov zo záznamov o cestujúcich (PNR) na účely prevencie, odhaľovania, vyšetrovania a stíhania teroristických trestných činov a závažnej trestnej činnosti (Ú. v. EÚ L 119, 4.5.2016, s. 132 – 149), [ďalej len „smernica o PNR“ alebo „smernica (EÚ) 2016/681“].

¹⁴ Rozsudok Súdneho dvora (veľká komora) z 21. júna 2022 „Ligue des droits humains ASBL/Conseil des ministres“, C-817/19, EU:C:2022:491. Rozsudok sa týkal návrhu na začatie prejudiciálneho konania, ktorý podal *Cour constitutionnelle* (Ústavný súd) v Belgicku.

¹⁵ Rezolúcia BR OSN č. 2396 (2017): „Bezpečnostná rada: [...] 12. rozhodla, že členské štáty majú na účely predchádzania teroristickým trestným činom a s nimi súvisiacemu cestovaniu, ich odhaľovania a vyšetrovania rozvinúť kapacity zhromažďovať, spracúvať a analyzovať údaje zo záznamov o cestujúcich (PNR), a to s využitím štandardov a odporúčaní ICAO, a zabezpečiť, aby všetky ich príslušné vnútroštátne orgány využívali a navzájom si vymieňali údaje z PNR a plne pri tom dodržiavali ľudské práva a základné slobody, [...]“. Pozri aj rezolúciu BR OSN č. 2482 (2019).

¹⁶ https://www.icao.int/safety/airnavigation/nationalitymarks/annexes_booklet_en.pdf

¹⁷ Rozhodnutie Rady (EÚ) 2021/121 z 28. januára 2021 o pozícii, ktorá sa má v mene Európskej únie zaujať v odpovedi na obežník EC 6/3 – 20/71 Medzinárodnej organizácii civilného letectva, pokiaľ ide o pozmeňovací návrh č. 28 k oddielu D kapitoly 9 prílohy 9 k Dohovoru o medzinárodnom civilnom letectve (Ú. v. EÚ L 37, 3.2.2021, s. 6 – 9).

¹⁸ Závery Rady zo 7. júna 2021 o prenose údajov zo záznamov o cestujúcich do tretích krajín, najmä Austrálie a Spojených štátov, na účely boja proti terorizmu a závažnej trestnej činnosti.

údajov z PNR do Kanady a druhý ochrany súkromia a iných základných práv a slobôd jednotlivcov. Hmotnoprávnym základom je preto článok 16 ods. 2 a článok 87 ods. 2 písm. a) Zmluvy o fungovaní Európskej únie.

- **Proporcionalita**

Ciele Únie súvisiace s týmto návrhom možno dosiahnuť len stanovením platného právneho základu na úrovni Únie, aby sa tak pri prenose osobných údajov z Únie zabezpečila primeraná ochrana základných práv. Ustanovenia dohody sa obmedzujú na to, čo je nevyhnutné na dosiahnutie jej hlavných cieľov a zabezpečujú spravodlivú rovnováhu medzi legitímnym cieľom zachovať verejnú bezpečnosť a právom každého jednotlivca na ochranu svojich osobných údajov a súkromného života.

- **Výber nástroja**

V kapitole V nariadenia 2016/679¹⁹ (ďalej len „všeobecné nariadenie o ochrane údajov“) sa vyžaduje, aby sa každý prenos osobných údajov z Únie do tretích krajín zakladal na platnom nástroji, ktorým sa stanovujú primerané záruky. Táto dohoda predstavuje jeden z týchto nástrojov, t. j. právne záväzný a vykonateľný nástroj medzi orgánmi verejnej moci podľa článku 46 ods. 2 písm. a) uvedeného nariadenia.

- **Základné práva**

Výmena údajov z PNR a ich spracúvanie orgánmi tretej krajiny predstavuje zásah do základných práv na súkromie a ochranu údajov. Dohodou sa však zaisťuje nevyhnutnosť a primeranosť každého takéhoto zásahu vzhľadom na legitímne účely spracúvania osobných údajov, t. j. predchádzanie, odhaľovanie, vyšetrovanie a stíhanie závažnej trestnej činnosti a terorizmu. To je zaručené uplatňovaním primeraných záruk ochrany údajov, pokiaľ ide o prenášané a spracúvané osobné údaje, v súlade s právom EÚ, najmä s článkami 7, 8, 47 a 52 Charty základných práv EÚ.

3. VPLYV NA ROZPOČET

Tento návrh nemá žiaden vplyv na rozpočet Únie.

4. ĎALŠIE PRVKY

- **Podrobné vysvetlenie konkrétnych ustanovení návrhu**

Dohoda, ktorá vyplynula z rokovaní, obsahuje niekoľko dôležitých záruk pre osoby, ktorých údaje sa budú prenášať do Kanady a spracúvať v Kanade. V plnom súlade s požiadavkami uvedeného stanoviska Súdneho dvora a smerníc na rokovania boli predmetom rokovaní najmä tieto ustanovenia:

článok 3: účely spracúvania údajov z PNR sú jasne a presne stanovené;

článok 8: podľa dohody je zakázané, aby Kanada spracúvala citlivé údaje. Ak by Kanada dostala takéto údaje ako súčasť údajov z PNR podľa dohody, musí ich tiež vymazať;

článok 10: na dodržiavanie stanovených pravidiel zo strany Kanady bude dohliadať nezávislý verejný orgán;

článok 11: jednotlivci dostanú oznámenie o využívaní ich PNR;

¹⁹ Ú. v. EÚ L 119, 4.5.2016, s. 1 – 88.

článok 12: jednotlivci majú prístup (len) k svojim údajom z PNR a majú právo na opravu, nápravu a informácie;

článok 15: automatizované spracúvanie údajov z PNR bude založené na nediskriminačných a spoľahlivých kritériách;

článok 16: maximálne päťročné obdobie uchovávanía údajov sa spojí s požiadavkou vymazať údaje po dátume odletu cestujúcich, pokiaľ z posúdenia rizika nevyplýva, že existuje prepojenie založené na objektívnych prvkoch, z ktorého možno odvodiť, že údaje z PNR by mohli účinne prispieť k plneniu cieľov dohody, pričom sa navyše stanovuje požiadavka, aby Kanada každé dva roky svoje posúdenie preskúmala;

článok 17: akékoľvek využívanie údajov z PNR na iné účely, ako sú bezpečnostné a hraničné kontroly, bude podliehať predchádzajúcemu preskúmaniu súdom alebo nezávislým orgánom;

článok 20: následné prenosy údajov z PNR iným štátnym orgánom budú podliehať primeraným zárukám a v prípade ich sprístupnenia mimo územia Kanady budú obmedzené na krajiny, ktoré uzavreli porovnateľnú dohodu s EÚ alebo na ktoré sa vzťahuje rozhodnutie Komisie o primeranosti;

príloha: prvky údajov z PNR, ktoré sa majú preniesť do Kanady, sú jasne a presne určené.

Návrh

ROZHODNUTIE RADY

**o podpise, v mene Európskej únie, Dohody medzi Kanadou a Európskou úniou
o prenose a spracúvaní údajov zo záznamov o cestujúcich (PNR)**

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 16 ods. 2 a článok 87 ods. 2 písm. a) v spojení s jej článkom 218 ods. 5,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

keďže:

- (1) Rada 7. decembra 2017 poverila Komisiu, aby začala rokovania s Kanadou o dohode o prenose a využívaní údajov zo záznamov o cestujúcich (PNR) s cieľom predchádzať terorizmu a inej závažnej nadnárodnej trestnej činnosti a bojovať proti nim.
- (2) Rokovania o Dohode medzi Kanadou a Európskou úniou o prenose a spracúvaní údajov zo záznamov o cestujúcich (PNR) (ďalej len „dohoda“) boli úspešne ukončené v júli 2023. Znenie dohody bolo parafované 27. novembra 2023.
- (3) Dohoda umožňuje prenos údajov z PNR do Kanady na účely predchádzania, odhaľovania, vyšetrovania a stíhania závažnej trestnej činnosti a terorizmu.
- (4) Dohodou sa zabezpečuje plné dodržiavanie Charty základných práv Európskej únie, ako ju vykladá Súdny dvor Európskej únie, najmä právo na súkromný a rodinný život uznané v článku 7 charty, právo na ochranu osobných údajov uznané v článku 8 charty a právo na účinný prostriedok nápravy a na spravodlivý proces uznané v článku 47 charty. Dohoda obsahuje najmä náležité záruky ochrany osobných údajov prenášaných podľa dohody.
- (5) [V súlade s článkami 1 a 2 Protokolu č. 21 o postavení Spojeného kráľovstva a Írska s ohľadom na priestor slobody, bezpečnosti a spravodlivosti, ktorý je pripojený k Zmluve o Európskej únii a Zmluve o fungovaní Európskej únie, a bez toho, aby bol dotknutý článok 4 uvedeného protokolu, sa Írsko nezúčastňuje na prijatí tohto rozhodnutia a nie je ním viazané ani nepodlieha jeho uplatňovaniu.] ALEBO [V súlade s článkom 3 Protokolu č. 21 o postavení Spojeného kráľovstva a Írska s ohľadom na priestor slobody, bezpečnosti a spravodlivosti, ktorý je pripojený k Zmluve o Európskej únii a Zmluve o fungovaní Európskej únie, Írsko (listom z ...) oznámilo želanie zúčastniť sa na prijatí a uplatňovaní tohto rozhodnutia.].
- (6) V súlade s článkami 1 a 2 Protokolu č. 22 o postavení Dánska, ktorý je pripojený k Zmluve o Európskej únii a Zmluve o fungovaní Európskej únie, sa Dánsko nezúčastňuje na prijatí tohto rozhodnutia, nie je ním viazané ani nepodlieha jeho uplatňovaniu.
- (7) Európsky dozorný úradník pre ochranu údajov vydal [xx. xx. xxxx] svoje stanovisko [xxx].

- (8) Dohoda by sa preto mala podpísať v mene Únie s výhradou jej uzavretia k neskoršiemu dátumu,

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

Týmto sa v mene Únie schvaľuje podpis Dohody medzi Kanadou a Európskou úniou o prenose a spracúvaní údajov zo záznamov o cestujúcich (PNR) s výhradou uzavretia uvedenej dohody.

Znenie dohody, ktorá sa má podpísať, je pripojené k tomuto rozhodnutiu.

Článok 2

Generálny sekretariát Rady udelí osobe, resp. osobám, ktoré určí Komisia, plnú moc na podpis dohody s výhradou jej uzavretia.

Článok 3

Toto rozhodnutie nadobúda účinnosť dňom jeho prijatia.

V Bruseli

*Za Radu
predseda/predsedníčka*